

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Initium Sapientiae & Finis: Timor Domini, & Amor Dei: Seu
de fuga peccati, deque dilectione summi boni**

Comitin, César Jean-Baptiste

Coloniae, 1709

§.5. Cælum Empyreum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50773)

§. 5. *Cælum Empyreum.*

Curram animæ vidimus igneum ac planè triumphalem; nunc ejusdem triumphantis do sedem, igneam illam quoque, & quam vocant EMPYREAM, *cælum cali*: de quo duo tibi propono, magnitudinem loci, deinde opes atque gloriam. Ac locus quidem verè immensus est, & finem non habet, ut est apud Prophetam. Audi me. Tota terra punctum est ad cælum: nam eâ vel hujus una stella sexaginta partibus major est, ut astronomis placet. Jam si terra punctum est ad cælum; quid erit ad cælum cæli, à quo cælum hoc, quod suspicis, tantùm distat, quantum ipsum à terrâ? & si terra tota minor est puncto; quid erit punctum puncti ad cælum cæli? Quot enim in regna, provincias, urbes, oppida, recta dividitur indivisibile? Quota denique pars es ejus tu sub uno tuguriolo non unus, ceu miser de sub terrâ lumbricus; aut qualis ille Tertulliani Chamæleo, *sub pampino totus*? Hic omnis avaritiæ furor, hæc negotiatio, hæc versura, quam, ô stultissime mercator, instituendam putas *propter pugillum hordei & fragmen panis.* (Ezechiel. 13.)

Per:

Perge porrò. Si magnitudo tanta, quid de opibus gloriæque dicendum? Neque enim inimicis plura putandum est esse in hoc carcere derelicta, quàm amicis in palatio filiis-que servata. *Solummodo ibi magnificus est Dominus noster: locus fluviorum, rivi latissimi & patentes.* (*Isaia 33.*) Propterea dixit Apostolus eam esse civitatem, cujus est artifex & conditor Deus. Quid? non est hujus artifex mundi? non est conditor? est, est, est omnino. Sed hoc quasi præludium est, illud totius operis caput. Denique illa est seu paradus, seu civitas monstrata Joanni, cujus & portæ margaritis, & fundamenta saphyris, & pavimentum auro mundissimo stratum est. quæ flumine scatens aureo, ripis hinc inde palmâ virentibus, habet tot inter sceptrâ reges, quot intra septa cives, ubi nemo non amat, nemo non amatur; *omnes currunt, & amor cursus est.* (*Augustin.*) Hæc patria, hoc patrimonium quod servat Pater, quod regit Agnus, Ille enim claritas ejus, & totum lumen, & totum à pede flumen. Sanguis ejus stolas dealbat, non cruentat. Illum sequuntur virgines, quocumque iërit, inter lilia rosasque pascentem; *nam floribus ejus nec rosa, nec lilia desunt.* (*Beda.*)

Compara nunc mundum, mundo. qualis hæc Babylon, ubi flemus? qualis illa Hierusalem, *quæ edificatur ut civitas, cuius participatio ejus in idipsum?* ô patria! cæli domus! & tu, ô anima mea, carcerem exiliûmque præfers? sed esto, utcumque terram ambias præ cælo, punctumque puncti præ immenso; etiãne præ Deo, qui terram dedit, & cælum parat? infelix! ut ille dives, guttam amas in inferno, cui torrens voluptatis ruit è cælo? Eheulquantâ jacturâ, & pro quantum? næ si totus orbis, inquit Chryso-
 stomus, in lacrymas iret; id haud unquam pro merito fieri posset. Erit, erit quando super flumina fleas non jam Babylonis, nec in medio terræ; sed in medio gehennæ inter *glareas Cocyti*, (*Job. 31.*) triste illud ac ferale occinens: *Nos insensati*. Sed absit, absit inauspicata conjectura. Corrigo dictum. Erit, erit, quando inter amœna virentia byssino vestita candido & mundo, Agnûmque sponsa sequens, exclames, ut in epithalamio: *Gaudeamus & exultemus; quia venerunt nuptia Agni.*

§. 6. *Visio Dei.*

Summa sunt hæc, fateor; at collata Deo non